

СОВЕТ
БОЛЬШЕАКСИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЗУР АКСУ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

с.Большая Акса

РЕШЕНИЕ

17 декабрь 2021 ел

КАРАР

14/3

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль законнар, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының «Зур Аксу авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Зур Аксу авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Расларга:

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә;

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге;

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан әһәмияте, муниципаль контроль өчен өзекләндерү өлкәсендә индикатив күрсәткечләре.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлеге Советының 29.10.2021 ел 12/2 номерлы «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында» карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru), Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының рәсми сайтының авыл жирлеге бүлегендә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлеге Уставы

белән билгеләнгән тәртип нигезендә махсус мәгълүмат стөндларында халыкка игълан итәргә.

4. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Чүпрәле районы Зур Аксу авыл җирлегә башлыгына йөкләргә.

Зур Аксу авыл җирлегә башлыгы:

А.В.Храмов

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы «Зур Аксу авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба - муниципаль контроль) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып тора:

- Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлеге территориясендә оешмалар һәм гражданнар (алга таба – контрольдә тотылучы затлар) тарафыннан Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлеге 20.09.2017 № 35/1 (28.03.2018 ел № 46/1; 29.10.2021 ел №12/1 редакциясендә) карары белән расланган Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне үтәү, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлегендә инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеген тәмин итү, кагыйдәләр нигезендә территорияне төзекләндерүне оештыру

-контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү.

-Муниципаль контроль предметына гамәлдәге законнар нигезендә дөүләт контроленең (күзәтчелегенен), муниципаль контрольнең башка төрләре предметына керә торган мәжбүри кагыйдәләр белән билгеләнгән таләпләр керми.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба – контроль объекты) булып тора:

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы " Зур Аксу авыл жирлеге " муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында мәжбүриталәпләр үтәлгә тиеш, шул исәптән эшчәнлек алып баручы, гамәл кылмау (гамәлкылмау) контрольлек итүче затларга карата куелган таләпләр үтәлгә тиеш.;

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләренен эшчәнлеге нәтижәләре;

биналар, корылмалар, территорияләр, шул исәптән жир кишәрлекләре,

предметлар һәм башка объектлар, алар контрольдә тотыла торган затлар файдалана һәм төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләр куела.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне булдыру юлы белән башкарыла:

- контроль чараларның бердәм реестры;
- судка кадәр шикаять бирү мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасы подсистемалары);
- дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән гамәлгә ашыру.

Контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алып барыла.

1.5. Муниципаль контроль (алга таба - Контроль орган) Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне турыдан-туры тормышка ашыру Зур Аксу авыл жирлеге Башлыгына йөкләнә.

1.6. Контроль органы исемнән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфай затлар гамәлгә ашырырга хокуклы:

- 1) контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары);
- 2) үз вазыйфай бурычларына әлеге Нигезләмә, вазыйфай регламент яисә вазыйфай инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткәру (алга таба -инспектор) керә торган контроль органның вазыйфай заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органының вазыйфай затлары исемлеге әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасында билгеләнгән.

Контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә вәкаләтле контроль органның вазыйфай затлары булып Контроль органы житәкчесе, житәкчесе урынбасары (алга таба контроль органның вәкаләтле вазыйфай затлары) тора.

1.7. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.7.1. Инспектор түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контрольдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашырырга;

3) контроль чаралар үткәргә һәм закон нигезендә һәм аларның билгеләнеше нигезендә бары тик хезмәт вазыйфаларын башкарганда һәм тиешле мәгълүмат булган очракта гына, контроль чараларның бердәм реестрында контроль чаралар үткәргә, ә контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чараларны үткәргә һәм хезмәт таныклығын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә мондый гамәлләрне кылырга.;

4) контроль чаралар үткәргәндә дин тотучыларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күренешен, аларны уздыруга комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке билгеләнешләрен бозмаска;

5) контрольдә тотыла торган затлар, аларның вәкилләре булуга, контрольдә тотыла торган затлар, аларның вәкилләре, Россия Федерациясе Президенты каршындагы эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил яисә Татарстан Республикасында эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил булуга (контроль органнарның контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлеге таләп ителми торган контроль чаралардан тыш) һәм әлеге Нигезләмәнең 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 3.2 бүлекчәләрендә каралган очракларда контроль чаралар уздырганда каршылык күрсәтмәскә, консультация үткәргә.

6) контрольлек итүче затларга, аларның контроль чараларын уздырганда катнашучы вәкилләренә муниципаль контроль предметына караган мәгълүмат һәм документлар, шул исәптән, әгәр мондый килешү № 248-ФЗ Федераль законда каралган булса, прокуратура органнары тарафыннан контроль чараны үткәрүне килештерү турында белешмәләр бирергә;

7) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен тикшерү чаралары һәм контроль чаралар предметына караган контроль гамәлләр нәтижәләре белән таныштыру;

8) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чарасы предметына караган мәгълүмат һәм (яки) документлар белән таныштыру;

9) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә, күрсәтелгән хокук бозуларның авырлыгы, аларның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләр өчен потенциал куркынычы туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә тотыла торган затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләүне, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыян (зыян) китермәскә;

10) Россия Федерациясе законнарында билгелэнгән тәртиптә шикаять белдергәндә үз гамәлләренәң нигезле булуын расларга;

11) Россия Федерациясе законнарында билгелэнгән контроль чаралар үткөрү һәм контроль гамәлләр кылу срокларын үтәргә.;

12) контрольдә тотылучы затлардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган яисә дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документлар һәм башка белешмәләр таләп итмәскә.

1.7.2. Тикшерү чарасын үткәргән вакытта Инспектор үз вәкаләтләре чикләрендәһәм үткәрелә торган контроль гамәлләр күләмендә хокуклы:

1) хезмәт таныклығын күрсәткәндә һәм контроль чара үткөрү турында контроль органы карары белән билгелэнгән вәкаләтләр нигезендә, федераль законнарда башкача каралмаган булса, житештерү объектларында булу (карау) тоткарлыксыз;

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар, шул исәптән билгелэнгән тәртиптә Дәүләт, хезмәт, коммерция яки закон тарафыннан саклана торган башка серләрне үз эченә алган документлар белән танышу;

3) контрольдә тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чаралар уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне, шулай ук күчермә ясау, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргә;

4) техник документация, белешмәләрнең электрон базасы, контрольдә тотыла торган затларның мәгълүмат системалары белән предметка һәм контроль чара күләменә караган өлешендә танышырга;

5) контроль чараларын уздырганда соратып алынган документларны һәм материалларны тапшырмау яисә аларны вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзергә, вазыйфаи затлардан һәм (яисә) контроль астындагы затның хезмәткәрләреннән сораштыру үткөрү мөмкинлеге булмау, бинага керүне чикләү, контроль чарасын гамәлгә ашыру буенча башка чараларга киртә кую;

6) контрольдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларның куркынычсызлыгын тәмин итү һәм аларны булдырмау буенча тәкъдимнәр бирергә, контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган хәлне торгызу турында карарлар кабул итәргә;

7) «Полиция турында» 2011 елның 7 февралендәге 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инспекторга каршы тору яисә куркыныч янаган очракларда полиция органнарына ярдәм сорап мөрәжәгать итәргә.

1.8 Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.9. Контроль органның вазыйфай затлары һәм башка вәкаләтле затлар башкарган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольлек (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында мәгълүматларны урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләргә башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмат-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотучы затларга житкерү юлы белән хәл ителә, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

2.Зыян (зыян) китерүнең риск категориясе

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтижәләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зыян) китерү куркынычының бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләргә (зыяны) мониторинглау (жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерү куркынычының түбәндәге категорияләргә берсенә (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясенә) кертелергә мөмкин:

- куркыныч;
- уртача куркыныч;
- уртача хәвеф-хәтәр;
- түбән куркыныч.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын риск категорияләргә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4.Контроль объектын рискның бер категориясенә кертү анын характеристикаларын расланган риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы Индикаторы-контроль объекты параметрларыннан туры килү яки кире кагу, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозмый, ләкин ихтимал югары дәрәжәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булуын раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге Совет карары белән раслана.

2.6. Контроль объекты билгеле бер риск категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән риск категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль орган контроль объектынның куркынычның бүтән категориясе критерийларына туры килүе турында мәгълүмат керткән көннән биш эш көне эчендә йә куркыныч критерийларын үзгәртү турында контроль объектынның риск категориясен үзгәртү турында Карар кабул итә.

3 . Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чаралар төрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контроль орган түбәндәге профилактик чаралар төрләрен үткәрә:

- 1)мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтү;
- 4) консультацияләү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат бирү.

3.1.1. Контроль орган контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Зур Аксу авыл жирлегенең рәсми сайтында, "Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (baksdrogganoe.tatarstan.ru, түбәндәге белешмәләренә урнаштыра:

- 1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга сала торган норматив хокукый актлар текстлары;
- 2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга сала торган норматив хокукый актларга кертелгән үзгәрешләр турында, аларның үз көченә керү сроклары һәм тәртибе турында белешмәләр;
- 3) әлеге актларның мәжбүри таләпләргә ия структур берәмлекләрен күрсәтеп, аларны бәяләү контроль предметы булып торган норматив хокукый актлар исемлеге, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозганда кулланыла торган

жаваплылык чаралары турындагы мэгълүмат гамэлдэге редакциядэге текстлар белэн;

4) аларны үз-үзен тикшерү өчен куллануны рөхсэт итэ торган форматта расланган тикшерү кэгазылэре;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча житәкчелек;

6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге, контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү тәртибе;

7) хәвеф-хәтәр категориясен күрсәтеп, контроль чараларның еллык планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торган контроль объектлары исемлеге;

8) контроль орган тарафыннан (мондый чаралар уздырганда) планлы контроль чараларны үткәрү өчен зыян китерү куркынычын профилактикалау программасы һәм планын;

9) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан соратып алынырга мөмкин булган белешмәләрнең тулы исемлеге;

10) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысуллары турында белешмәләр;

11) контрольдә тотыла торган затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмәләр;

12) контроль орган карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирү тәртибе турында белешмәләр;

13) контроль органның хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре булган докладлар;

14) муниципаль контроль турында докладлар;

15) Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда һәм (яисә) зыян китерү куркынычларын профилактикалау программаларында каралган башка белешмәләр.

3.1.2. Контроль орган әлеге мэгълүматларны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү

3.2.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү контроль орган тарафыннан елга 1 тапкыр үткәрелә һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән:

1) контроль орган һәм аның вазыйфай затлары тарафыннан муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен, мәжбүри таләпләрне куллануга бердәй якин килүне тәмин итү;

2) күрсәтелгән бозулар барлыкка килүгә ярдәм итүче мәжбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү очраklarын анализлау, зыян (зыян) китерүнең чыганаclarын һәм риск факторларын ачыклау;

4) мәжбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр кергү турында тәкъдимнәр әзерләү.

3.2.2. Зур Аксу авыл жирлегендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның хокук куллану тәҗрибәсен гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау ярдәмендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча, контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерли.

3.2.4. Хокук куллану практикасы турында доклад карар нигезендә раслана, күрсәтмә Зур Аксу авыл жирлегенең рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә хисап елыннан соң килүче елның 1 мартыннан да соңга калмыйча урнаштырыла.

3.3. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү.

3.3.1. Контроль орган контрольлек итүче затка әзерләнгән мәжбүри таләпләрне бозу яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта, мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян китерү (зыян) куркынычы тудыруы турында расланган белешмәләр булмаганда, мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

3.3.2. Кисәтү Россия Икътисадый үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча рәсмиләштерелә.

3.3.3. Контрольлек итүче зат кисәтү алган көннән соң ун эш көне эчендә кисәтүгә карата контроль органга карата каршылык бирергә хокуклы.

3.3.4. Каршылыкта булырга тиеш:

- 1) каршы килә торган тикшерү органы атамасы;
- 2) юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңгысы – шәхси эшмәкәр яки гражданин булганда), шулай ук элементә өчен телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (булган очракта) һәм контрольлек итүче затка җавап жибәрелергә тиешле почта адресы (соңгысы-булган очракта).;
- 3) кисәтү датасы һәм номеры;

- 4) контрольдә тотылучы зат игълан ителгән кисәтүләр нигезендә дәлилләр;
- 5) датасын алу кисәтү контролируемым зат;
- 6) шәхси язылу һәм датасын.
- 7) салым түләүченең – юридик затның, шәхси эшкуарның идентификация номеры;

8) паспортның яки шәхесне раслаучы башка документның сериясе һәм номеры, яшәү урыны (гражданин өчен).

3.3.5. Контроль органга каршылыклар контрольлек итүче зат тарафыннан кәгазьдә почта жиберүе яисә гади электрон имза яисә көчәйтелгән электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, контроль органның электрон почта адресы яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән жиберелә.

3.3.6. Кирәк була калса, контрольдә тотыла торган зат тиешле документларны яисә аларның таныкланган күчермәләрен куша.

3.3.6. Контроль орган аны алган көннән алып унбиш эш көне эчендә кисәтүгә карата ризасызлык белдерә.

3.3.7. Жавап бирү нәтижеләре буенча Контроль орган түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендәге ризасызлыкны канәгатьләндерә;
- 2) баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, каршы килүне канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.3.8. Контроль орган, кисәтүгә каршы килгән көннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча, әлеге каршылыкны карау нәтижеләре турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

3.3.9. Каршы килүнең кабат юнәлеше шул ук нигезләрдә рөхсәт ителми.

3.3.10. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләренә исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль чаралар уздыру өчен тиешле күрсәткечләрдән файдалана.

3.4. Консультация

3.4.1. Контрольләнгән затларны һәм аларның вәкилләрен консультацияләү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чаралар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чаралар нәтижеләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;
- 4) контроль орган карарларына шикаять белдерү тәртибендә.

3.4.2. Инспекторлар контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләр бирә:

1) телефон буенча телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара уздыру барышында;

2) Контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган бер типтагы мөрәжәгатьләр (10 бер типтан артык мөрәжәгать) буенча язмача аңлатма бирүнең рәсми сайтында контроль астындагы затларның һәм аларның вәкилләренә урнаштырылуы юлы белән.

3.4.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүченең шәхси кабул итүендә шәхси консультацияләр 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.4.4. Контроль орган контрольлек итүче затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.3.5. Язма рәвештә консультация тикшерү органының вазыйфай заты тарафыннан түбәндәге очрақларда башкарыла:

а) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителсә;

б) вакытында консультацияләр бирү мөмкин түгел бирергә җавап куелган сорауларга;

в) куелган сорауларга җавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

3.3.6. Контрольлек итүче зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда язма җавап бирү турында запрос җибәрергә хокуклы.

3.3.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләр исәбен алып бара.

3.5. Профилактик визит

3.5.1. Профилактик визит инспектор тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотучы зат үз эшчәнлегенә йә үз карамагындагы контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килүе, нигезләр һәм риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук аның эшчәнлегенә карата куела торган мәжбүри таләпләр, шулай ук куркынычлылык категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында мәгълүмат бирә.

үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында

контроль объектына карата, аларны тиешле риск категориясенә кертүдән чыгып.

3.5.2. Профилактик визитны үткәргәндә ачыкланса,

контрольнең барлык объектлары закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә яисә мондый зыянга (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыралар, контроль органының вазыйфай заты, үткәрелгән профилактика визиты турында хисап рәвешендә контроль чаралар үткәрү турында Карар кабул итү өчен, контроль орган җитәкчесенә бу хакта кичекмәстән хәбәр җибәрә.

3.5.3. Мәжбүри профилактик визит контрольдә тотылучы затларга карата үткәрелә, алар бәйле эшчәнлекне тормышка ашыруга керешәләр

төзеклэндерү өлкәсендәге мәжбүри таләпләрне үтәү белән, мондый эшчәнлек баГородищеннан бирле бер ел эчендә.

Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында контрольлек итүче затка аны үткәрү датасына кадәр биш эш көннәннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

3.5.4. Мәжбүри профилактика визитын үткәрү турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ формасында төзелә һәм түбәндәге белешмәләрне үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамәне төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) тикшерү органы исеме;
- 3) контрольдә тотучы затның тулы исеме;
- 4) вәкаләтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);
- 5) мәжбүри профилактик визитның датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле вазыйфаи зат имзасы.

3.5.5. Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында хәбәрнамә контрольлек итүче зат адресына язмача яки электрон документ формасында жиберелә.

Контрольдә тотучы зат, мәжбүри профилактик визит үткәрү турында хәбәрнамә жибергән контроль органга хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактика визитын үткәрү вакыты контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бер эш көннәннән дә артмаска тиеш.

3.5.6. Профилактик визит нәтижәләре буенча инспектор профилактик визит үткәрү турында акт төзи, аның формасы контроль орган тарафыннан раслана.

3.5.7. Контроль орган үткәрелгән профилактик визитларның исәбен алып бара.

4. Республикада үткәрелә торган контроль чаралар муниципаль контроль

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлы һәм планнан тыш тикшерү чараларын үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү-контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнештә;

мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү – контрольлек итүче затлар белән бәйләнешсез, шулай ук профилактик чаралар үткәрү кысаларында.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшереп торучы затлар беләнүзара хезмәттәшлек итү түбәндәгеләр була:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр(турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспектор булу (гомуми файдаланудагы житештерү объектларында инспектор булу очрактарынан тыш).

4.1.3. Контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә башкарыла торган контроль чаралар контроль орган тарафыннан түбәндәге нигезләр буенча үткәрелә:

1) контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектынның мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздырусроктарын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокуктарын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәүкысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

Контроль чаралар, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда да, контроль органның эш планнарындагы биремнәрне дә кертәп, тикшереп тору органының вәкаләтле вазыйфаи затлары заданиеләре нигезендә инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Контрольле затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган планлы һәм планнан тыш контроль чаралар түбәндәге контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган инспектор һәм затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләрне башкару юлы белән уздырыла:

карау;

сораштыру;

язма аңлатмалар алу;

документларны теркәү;

экспертиза.

4.1.5. Контрольле зат белән, шулай ук документар тикшерү белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткөрү өчен Контроль органның 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткөрүгә, күчмә тикшерүгә карата әлеге Нигезләмә пунктының беренче абзацында каралган әлеге контроль чараны уздыру турында карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль орган

карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, контроль органы тикшерү чараларын үткәргә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәргә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәлеп итә.

4.1.7. Контрольләнуچه зат белән узара хезмәттәшлек итүне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типовой формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы Россия Икътисади үсеш министрлыгы боерыгы белән расланган рәвештә контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чара үткәргү нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылган зат белән узара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыр тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Тикшерү чарасын уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка кушылырга тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәргү көнендә контроль чара үткәргү урыны буенча башкарыла.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижеләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәгән килеш рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижеләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

4.2. Планлы тикшерү чаралары

4.2.1. Планлы контроль чаралар контроль орган (алга таба - еллык чаралар планы) формалаштыра торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын үткәргү планы нигезендә уздырыла.

4.2.2. Куркынычның аерым категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чаралары үткәргү төрләре, вакыт-вакыт зыян (зыян) китерү куркынычы белән билгеләнә.

4.2.3. Контроль орган түбәндәге планлы тикшерү чараларын үткәргә мөмкин:

инспекция визиты;
рейд тикшерүе;
документар тикшерү;
урынга барып тикшерү.

Аеруча хэвеф-хэтэр категориясенэ караган объектларга карата түбэндөгө тикшерү уза:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга барып тикшерү.

Уртача хэвеф-хэтэр категориясенэ караган объектларга карата инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, урынга барып тикшерү үткөрөлө.

Уртачадан түбэн хэвеф-хэтэр категориясенэ караган объектларга карата инспекция визиты рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмэ тикшерү үткөрөлө.

4.2.4. Контроль объектларына карата житди хэвеф-хэтэр категориясенэ кертелгән планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер мәртәбә.

Уртача һәм уртача хэвеф-хэтэр категориясенэ кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 4 елга бер мәртәбә.

4.3. Планнан тыш контроль чаралар

4.3.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм күчмэ тикшерүләр, инспекция визиты, рейдлар карау, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмэ тикшерү рәвешендә уздырыла.

4.3.2. Планнан тыш тикшерү чарасын үткөрү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.3.3. Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү (күзәтчелек) чараларынан тыш, әлеге Нигезләмәнең 4.1.3 пунктының 1, 3, 4 пунктларында каралган нигезләр буенча үткөрөлә.

4.3.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткөрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килешүдән соң үткөрөлә.

4.4. Документар тикшерү

4.4.1. Документар тикшерү астында контроль органының урнашу урыны буенча үткөрөлә торган контроль чара аңлана, аның предметы-контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм контроль органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәү белән бәйле документлар.

4.4.2. Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дөреслеген нигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә,

Контроль орган контроль астындагы зат адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен жиберә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп жиберергә тиеш.

4.4.3. Документлар буенча тикшерү үткәру срогы ун эш көннән артып китә алмый.

Күрсәтелгән срукта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотучы затка таләпләрне, таләптә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы, документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тикшерү органына жиберергә.;

2) контрольдә тотучы затка контроль органы мәгълүматын жибергәннән соң чор:

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.4.4. Документар тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) документлар таләп итү;
- 2) язма аңлатма алу;
- 3) экспертиза.

4.4.5. Контроль чараны үткәру барышында инспектор контрольдә тотыла торган затка документларның һәм (яисә) аларның күчермәләренә, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнең үтәлүен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган һәм кирәкле таләпләрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергә (жиберергә) хокуклы.

Контрольләнә торган зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срукта теркәлә торган документларны Контроль органына жиберә йә үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга, тикшерелә торган зат тиешле документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәпләрне һәм срукны күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында хәбәр итә.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма материалларына, мәгълүмат базаларына, мәгълүмат банкларына, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә логин һәм пароль рәвешендә, документар тикшерү уздыру вакытына контроль чаралар үткәру өчен кирәк булган мәгълүматны карау һәм эзләү хокукы бирелә.

4.4.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язмача аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә тотучы затлар, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән язмача аңлатмалар төзөргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәс язучылары турында билгә ясыйлар һәм аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.4.7. Экспертиза контроль орган кушуы буенча эксперт яисә эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төрөнә бәйле һәм һәр конкрет очракта контроль орган һәм эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.4.8. Актны рәсмиләштерү контроль органның документар тикшерү узган көнне урнашкан урыны буенча башкарыла.

4.4.9. Акт контрольлек итүче затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 5 статьясында каралган тәртиптә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

4.4.10. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткәрелә.

4.5. Урынга барып тикшерү

4.5.1. Урынга барып тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Урынга барып тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио яки видеоэлементә ярдәмдә үткәрелергә мөмкин.

4.5.2. Урынга барып тикшерү мөмкин булмаган очракта түбәндәгеләр уздырыла:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотыла торган затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгын һәм дәрәслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки)

кулланылучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.5.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына эшчәнлегенә, гамәлләренә (гамәл кылмавының) һәм башка төр контроль чаралар кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрнең мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.5.3. Планнан тыш урынга барып тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелә ала.

4.5.4. Контроль орган урынга барып тикшерүне үткәрү турында контрольдә тотыла торган затка урынга барып тикшерүне үткәрү турында карар күчermәсен контроль астындагы затка Урынга барып

тикшерүне үткәрү турында карар күчermәсен жибәрү юлы белән хәбәр итә.

4.5.5. Инспектор урынга барып тикшерү уздырганда контрольлек итүче затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, күчмә тикшерү үткәрү турындагы карарның күчermәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларның бердәм реестрындагы хисап номерын хәбәр итә.

4.5.6. Урынга барып тикшерүне үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артмый. урынга барып тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата узара хезмәттәшлекнең гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатътән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатътән артык була алмый.

4.5.7. Урынга барып тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлегә:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) документлар таләп итү;
- 4) язма аңлатма алу;
- 5) экспертиза.

4.5.8. Карау контрольдә тотыла торган зат һәм (яисә) аның видеоязманы мәжбүри кулланып вәкиле катнашында инспектор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.5.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән һәм шундый мәгълүматка ия башка затлардан алу өчен төзелә торган контроль гамәл аңлашыла.

Сораштыру нәтижәләре сорашып белешү беркетмәсендә теркәлә, ул үзе баян иткән белешмәләрнең дөреслеген раслаучы сораштырылучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында имзалана.

4.5.10. Мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган очракта, тикшерү, сораштыру үткәргәндә, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның

дәлилләрән теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, дәлилләрне теркәүнең башка алымнарын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрән теркәү мәжбүри таләпләрне бозу очрақларының һәркайсының икедән дә ким булмаган рәсеме белән башкарыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрән теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрән исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.5.11. Контрольдә тотучы зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язмача аңлатмаларны тапшыру, экспертиза үткөрү әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6 һәм 4.4.7 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.5.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәгълүмат тикшерү актында чагыла.

Дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша файдаланып, урынга чыгып тикшерү үткәрелгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.5.13. Күчмә тикшерүне үткөрү контрольдә тотыла торган затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә йә контроль астындагы зат эшчәнлегенә факттагы булмавына бәйле рәвештә йә урынга чыгып тикшерүне үткөрүнең мөмкин булмавына яисә тәмамлануга китергән контрольдә тотыла торган затның башка гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрән күрсәтеп, күчмә тикшерүне үткөрүнең мөмкин булмавы турында акт төзи һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда 21 статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру мөмкинлегенә булмавы турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткөрүнең күрсәтелгән чоры кысаларында урынга чыгып тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.5.14. Индивидуаль эшкуар, контрольдә тотыла торган затлар булган граждан контроль органга түбәндәге очрақларда контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлегенә булмау турында мәгълүматны тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтсез булу;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрләр, көн тәртибенә) буенча килү зарурлыгы;
- 3) контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын Россия Федерациясе Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат кeргeндe кoнтрoль чаралар үткeрү тикшeрү органы тарафыннан индивидуаль эшкyар һәм граждaнинның әлeгe мөрәжәгaтенә сәбәп булган хәлләрнe бeтeрү өчeн кирәклe вакытка күчeрeлә.

4.6. Инспекция визиты, рейд тикшeрүe

4.6.1. Инспекция визиты кoнтрoльдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллeкләрeнeң, аeрымланган структур бүлeкчәләрeнeң) йә кoнтрoль объектының урнашкан (эшчәнлeгeн гaмәлгә ашыру) урыны буeнчa уздырыла.

Инспекция визиты кoнтрoльдә тотыла торган затка һәм житeштeрү объекты милeкчeсeнә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Кoнтрoльлe затлар яки аларның вәкилләрe инспекторның бинага, корылмаларга, биналарга каршылыксыз кeрүeн тәeмин итeргә тиeш.

Эшчәнлeкнe гaмәлгә ашыруның бeр урынында йә бeр житeштeрү объектында (территориядә) инспекция визитын үткeрү сpогы бeр эш көнeннән артып китә алмый.

4.6.2. инспекция визиты барышында кoнтрoль гaмәлләр исeмлeгe:

а) карау;

б) сoраштыру;

в) язма аңлатмалар алу;

г) кoнтрoльдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллeкләрeнeң, аeрымланган структур бүлeкчәләрeнeң) яисә кoнтрoль объектының булу (эшчәнлeк алып бару) урынында зарури таләпләр нигeзeндә булырга тиeшлe документларны тeркәү.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеoөлeмтә аша уздыру рөхсәт итeлә.

4.6.3. Планнан тыш инспекция визиты, 248-ФЗ нoмeрлы Федераль законның 66 стaтьясындагы 1 өлeшeнeң 3-5 пунктларына һәм 12 өлeшeнә туры китeрeп, прокуратура органнары бeлән килeштeрeп кeнә үткeрeлeргә мөмкин.

4.6.4. Рейдлы карау житeштeрү объектын биләүнe, фaйдалануны яисә аны бeлән идарә итүнe гaмәлгә ашыручы кoнтрoльдә тотучы теләсә кайсы затларга карата уздырыла.

Рейдлы карау чорында бeр кoнтрoльдә тотылган зат бeлән хeзмәттәшлeк итү сpогы бeр эш көнeннән артып китә алмый.

4.6.5. Рейд тикшeрүe барышында кoнтрoль гaмәлләр исeмлeгe:

а) карау;

б) сoраштыру;

в) язма аңлатмалар алу;

г) документларны тeркәү;

д) экспертиза.

4.6.6. Житeштeрү объектларына ия булган, фaйдаланучы яисә идарә итүчe

контрольдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткөрү турындагы карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэмин итәргә тиеш.

4.6.7 Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, инспектор рейд тикшерүе үткәрелгән урында мәжбүри таләпләрне бозуга юл куйган һәр контрольдә тотыла торган затка карата контроль чара актын төзи.

4.6.8 Рейд тикшерүе бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырыла ала, моңа 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктлары һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешә нигезендә аны үткөрү очраklары керми.

4.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 4.6.2, 4.6.5 пунктларында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6, 4.4.7, 4.5.8 - 4.5.10 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.7. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү

(куркынычсызлык мониторингы)

4.7.1. Контроль орган мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәткәндә контроль органда булган контроль объектлары турында, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кәргән мәгълүматларны, шулай ук мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольлек итүче затлар тарафыннан, шулай ук «Интернет» челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматлар турында мәгълүматларны жыю, анализлай., шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоозма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларын кулланып алынган белешмәләр дә бар.

4.7.2. Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы факты ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуларның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр Контроль органы тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

- 1) әлеге Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткөрү турында карар;
- 2) кисәтүне игълан итү турында карар.

4.8 Урынга барып тикшерү

4.8.1. Урынга барып тикшерү контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.8.2. Урынга барып тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкилләләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру), гражданның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан

урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә тотыла торган зат белән хезмәтгәшлек итү рәхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) житештерү объектларында тикшерү үткәрелергә мөмкин.

4.8.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якин урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткәрү срогы, әгәр федераль законда контроль рәвеше турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көннән артып китә алмый.

4.8.4 Күчмә тикшерү нәтижеләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.9 Контроль орган контроль чаралар нәтижеләре буенча кабул итә торган чаралар

4.9.1. Контроль орган контрольдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, биналарны, жайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турында һәм гражданнарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян китерү куркынычы булу турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү һәм аны булдырмау ысуллары турында судка мөрәжәгать итүгә кадәр Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр тикшерү чарасын үткәргәндә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданнар, оешмаларның эшчәнлегә, алар тарафыннан житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян китерүнең турыдан-туры куркынычы яки мондый зыян (зыян) китергән дип билгеләнә.;

2) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булганнарны булдырмый калуны тикшереп тору чараларын күрергә;

3) тиешле хокук бозулар барышында ачыкланганда, гаепле затларны административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә жаваплылыкка тарту чараларын күрергә.

4) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.9.2. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контрольдә торучы зат тарафыннан үтәү срогы узганнан соң йә контроль астындагы зат күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәғлүмат алынган очракта, күрсәтелгән документлар һәм мәғлүматлар нигезендә карар үтәлешен бәяли.

4.9.3. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәғлүмат нигезендә алынган булса, контроль орган әлеге карарның үтәлешен инспекция визитын үткөрү, рейд тикшерүен яисә документар тикшерү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.9.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.2 пунктында каралган контроль чараны үткөрү йомгаклары буенча Контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

5. Судка кадәрге шикаять

5.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләрне судка кадәр бирү тәртибе, әгәр Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль рәвешә турында Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса (248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 статьясындагы 4 өлешә).

Зур Аксу авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 1
нче кушымта

Зур Аксу авыл җирлеге авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай
затлар исемлеге

1. Храмов А.В., Зур Аксу авыл җирлеге Башлыгы
2. Айкина С.А., Зур Аксу җирлеге Башкарма комитеты секретаре

Зур Аксу авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 2
нче кушымта

Зур Аксу авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хәвеф-хәтәр
категорияләренә контроль объектларын кертү критерийлары

п/п	Зур Аксу авыл жирлеге территориядә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары	Категория риска
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, соңгы өч ел эчендә законлы көченә кәргән юридик зат яисә индивидуаль эшкуар эшчәнлеген куркынычлылык категориясенә кертү турында Карар кабул ителгән көнгә, төзекләндерү кагыйдәләрен бозу белән бәйлә административ хокук бозу кылган өчен, юридик затка, аның вазыйфаи затларына яки шәхси эшмәкәргә административ жәза билгеләү турында Карар кабул ителгән көнгә, соңгы өч ел эчендә законлы көченә кәргән очракта, төзекләндерү кагыйдәләрен бозу белән бәйлә административ хокук бозу кылган өчен, административ жәза билгеләү турында карар Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Аксу авыл жирлеге Советының 20.09.2017 № 35/2 (28.03.2018 ел № 46/1; 29.10.2021 ел №12/1 редакциясендә) карары белән расланган	Югары риск
2	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңгы өч ел дәвамында юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген төзекләндерү кагыйдәләрен үтәмәү факты буенча бирелгән карар белән билгеләнгән сиктә үтәлмәгән риск категориясенә кертү турында Карар кабул ителгән көнгә кадәр.	Уртача риск
3	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңгы биш ел дәвамында юридик зат яки шәхси эшмәкәр эшчәнлеген риск категориясенә кертү турында Карар кабул ителгән көнгә планлы яки планнан тыш тикшерүләр үткөрү нәтижәләре буенча, төзекләндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәгән өчен ачыкланган бозулар факты буенча бирелгән күрсәтмәнең хәвеф-хәтәр категориясенә кертелүе турында Карар кабул ителгән көнгә кадәр.	Уртачадан түбән риск
4	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар, төзекләндерү өлкәсендә юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар эшчәнлеген әлегә критерийларның 1, 2 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән шартлар булмаганда, хәвеф-хәтәр категорияләренә кертүнең юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар	Түбән риск

Зур Аксу авыл жирлегенен
2021 елның 17 декабрендәге
14/3 номерлы карары белән
расланды

Зур Аксу авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган
мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

Индикаторның исеме	Нормальное состояние для выбранного параметра (критерии оценки), единица измерения (при наличии)	Показатель индикатора риска
1 енче индикаторның исеме	5-10, шт.	< 5 шт. или > 10 шт.
2 нче индикаторның исеме	нет	да
3 енче индикаторның исеме	определяется в соответствии с Федеральным законом от ... № ...	снижение или превышение нормальных параметров более чем на 10%

Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы
Зур Аксу авыл жирлегенә
2021 елның 17 декабрдәге
14/3 номерлы карары белән
Расланды

Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, Зур Аксу авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләр

1. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан әһәмияте:

Мәжбүри таләпләрне бозулар арасыннан бетерелгән тәртип бозулар өлеше-70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чараларын уздыру планын үтәү өлеше - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше - 0%.

Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижәләре өлеше - 0%.

Нәтижәләре буенча хокук бозулар ачылган контроль чаралар өлеше, әмма тиешле административ йогынты чаралары кабул ителмәгән - 5%.

Тикшерү органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарларының өлеше-95%.

2. Индикатив күрсәткечләр:

Зур Аксу авыл жирлеге (муниципаль берәмлек исемә) территориядә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

планлы контроль чаралар саны;

планнан тыш үткәрелгән контроль чаралар саны;

контроль чара актына карата алынган каршылыклар саны;

мәжбүри таләпләрне юкка чыгару саны.